

Foto: Bertil Ericson

Den nya klargöringsorganisationen

☆☆ I CFV:s ställningstagande efter de genomförda studierna av flygbassystemets framtida utformning prioriterades vissa åtgärder. En av dessa var införandet av en ny klargöringsorganisation för flygslagen jakt, medeltung attack och spaning. Åtgärden var angelägen inte minst mot bakgrund av det utsatta läge klargöringsförbanden alltid haft och som ytterligare accentuerats av den vapentekniska utvecklingen i omvärlden. Dessutom kunde den nya klargöringsorganisationen fungera med god verkan redan inom nuvarande bassystems ram i avvaktan på Bas 90:s fortifikatoriska utbyggnad. Utöver ett bättre skydd för klargöringspersonal och -materiel gav de nya klargöringsenheternas större rörlighet tidigt ökade möjligheter till utnyttjande av alternativa klargöringsplatser såväl inom en bas som mellan baser. ☆☆☆

Funktionsprinciper. – Den nya klargöringsorganisationen är utformad mot bakgrund av ett i framtiden fullt utbyggt flygbassystem 90. Med klargöringsverksamheten spridd över stora ytor, med stora av-

stånd mellan klargöringsplatser, med begränsad tillgång på klargöringsutrustningar och med ständig växling mellan klargöringsplatser – är en klargöringsorganisation med stor rörlighet nödvändig. Rörligheten krävs också för

att erhålla det bättre skydd som en från primärmålen undandragen gruppering av klargöringsförband erbjuder.

Klargöringsorganisationen innehåller funktioner för:

- Klargöring.
- Beredskapshållning och snabbtanking.
- Ammunitionshantering.
- Drivmedelsdistribution.
- Reparationer inom klargöringens ram.
- Ledning.

Samtliga funktioner utom ledningsfunktionen utgörs av rörliga enheter.

I klargöringsorganisationen förekommer ingen organisatorisk skiftindelning. Bemanningen inom ledningsfunktionerna är dock sådan att verksamheten kan bedrivas under längre

tid. De rörliga enheternas förläggning i nära anslutning till arbetsplatsen gör, att även kortare upphåll i verksamheten kan utnyttjas för vila samtidigt som beredskapen snabbt åter kan höjas.

Förläggning sker således genom respektive förbands försorg i fältförläggning. Vid klargöringsenheterna sker förläggning vid enhetens uppehållsplats (upl), som utöver förläggningsplats även omfattar ett område för klargöring av ammunition (am-plats). Upl är placerat undandraget från andra verksamheter i skogsklädd terräng som ger erforderligt skyl. Upl är klargöringsförbandens med utrustning normala verksamhetsplats då klargöring av flygplan ej pågår.

● ● Klargöring av ammunition ingår i klargöringsförbandens verksamhet och sker således i anslutning till dessas upl. Genom den tillbakadragna grupperingen minskas sårbarheten för såväl personal som för dyrbar ammunition, samtidigt som röjande förberedelser vid klargöringsplats kan minimeras.

Distribution av drivmedel till klargöringsplats sker med drivmedelsfordon, som ersätter tidigare system med fält-rörledningar och rulltankar. Såväl fredstida miljövårdsaspekter som krigsmässiga krav på bättre uthållighet tillgodoses härmed.

Ledningen svarar för planering och beordrande av såväl den mer långsiktiga som den minutaktuella verksamheten inom klargöringsorganisationen. Den minutaktuella ledningen sker integrerat med ledning av flygverksamheten vid basen och utövas från kommandocentralen (kc).

Organisation och uppgifter. – Klargöringsorganisationen ingår med sina förbandsenheter – klargöringspluton och klargöringstropp – i basbataljonens stationskompani. I varje stationskompani ingår en klargör-

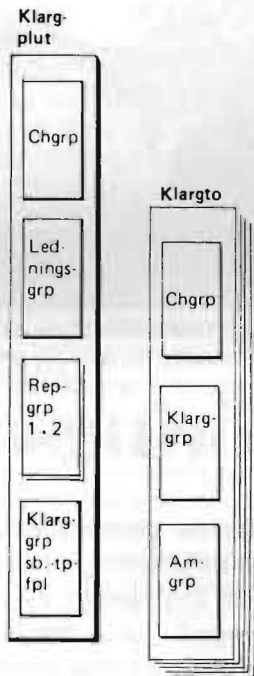

Klargöringsplats för AJ 37.

ringspluton. Antalet klargöringstroppar varierar med antalet baserade operativa flygplan. Klargöringstropparna underställs chefen klargöringsplutonen.

I klargöringsplutonen ingående chefsgrupp leder och samordnar klargöringsplutons och underställda klargöringstroppars verksamhet – utöver förbandsledning. Ledningsgruppen leder klargöringstjänsten mot bakgrund av bl a order om förestående verksamhet, taktiskt utnyttjande av klargöringsplatser samt skador på basen. Reparationsgrupperna utför enklare åtgärder på flygplan som kan utföras under pågående klargöring, t ex hjul- eller bromsbyte. Verksamheten är flygplan-typbunden. Klargöringsgrupp sambands- och transportflygplan utför enstaka klargöring av sambandsflygplan och biträder vid klargöring av transportflygplan och helikoptrar.

Klargöringstroppens chefsgrupp leder och samordnar verksamheten inom förbandets ram samt svarar för ordermottagning och -delgivning, förläggning och utspisning. Klargöringsgruppen – som består av en klargörings- och en beredskapsdel – klargör,

Klargöringskärra.

"AttackViggen" klargörs.

... "AttackViggen" enl flygbassystem 90.

snabbtankar och håller flygplan i beredskap. Verksamheten är i princip flygplantypbunden, men begränsade åtgärder bör kunna utföras på alla aktuella flygplantyper. Ammunitionsgruppen svarar för klargöring och transport av ammunition.

Utrustning. – Den nya klargöringsorganisationen tillvarar i stor utsträckning den utrustning som tidigare organisation lämnade i arv. Härutöver anskaffas framförallt sådan materiel och utrustning som krävs för att möjliggöra förbandens rörlighet. Detta innebär bl a att:

- Klargöringsutrustning förvaras och transporteras i klargöringskärra.
- Klargjord ammunition transporteras i ammunitionskärra till klargöringsplats för flygplan.
- Dragbil av typ terränggående herr-

gårdsvagn används för bogsering av klargöringskärra och ammunitionskärra, för transport av klargöringsgruppens personal samt för enklare rangering av flygplan.

- Flygplan tankas med hjälp av drivmedelsfordon.
- Varje klargöringstropp förläggs i fältförläggning, vilket bl a kräver tält, förplägnadsutrustning och hygienmateriel.

För att möjliggöra verksamhet med fredsorganisationens resurser vid en beredskapshöjning och för att erhålla korta mobiliseringstider är huvuddelen av fordonen stamfordon.

KLARGÖRINGSTROPPENS FORDON

Lätt bogserbil med klargkärra

Hjultraktor med kraftvagn

Bogserbil 959 med kraftvagn

Personbil

Lastbil m. containerf. Tank 14 m³

Pugg

Rulltank

Lastbil 10-14 ton

Dragbil med amkärra

Lastbil 10-14 ton

Dragbil med amkärra

Hjullastare

Klargöringsplats Jakt.

Verksamhet vid klargöringstropp. – Den huvudsakliga verksamheten vid klargöringstropp utgörs av klargöring, beredskaphållning och snabbtankning samt klargöring och transporter av ammunition. På en klargöringstropp ställs följande alternativa krav:

- Klargöra ett flygplan och hålla ett i beredskap.
- Ta emot två flygplan och därvid klargöra det ena och påbörja klargöring av det andra.
- Hålla två flygplan i beredskap.
- Snabbtanka ett flygplan och hålla ett i beredskap.

Kraven är i princip inte flygplantyp- eller flygslagsbundna.

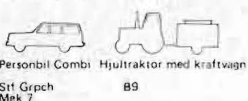
Verksamheten vid en klargöringstropp i samband med klargöring kan generellt sett beskrivas enligt följande. – Genom tidigare order har aktuellt lastalternativ klargjorts och lastats. Normalt rymmer en ammunitionskärra en flygplanlast. Dock kräver vissa alternativ två kärror. Fordonen är uppställda inom klargöringstroppens upl och är klara för omedelbar avfärd. Klargöringsgruppens personal uppehåller sig i anslutning till fordonen.

Klargöringsgrupp

Beredskapsdel

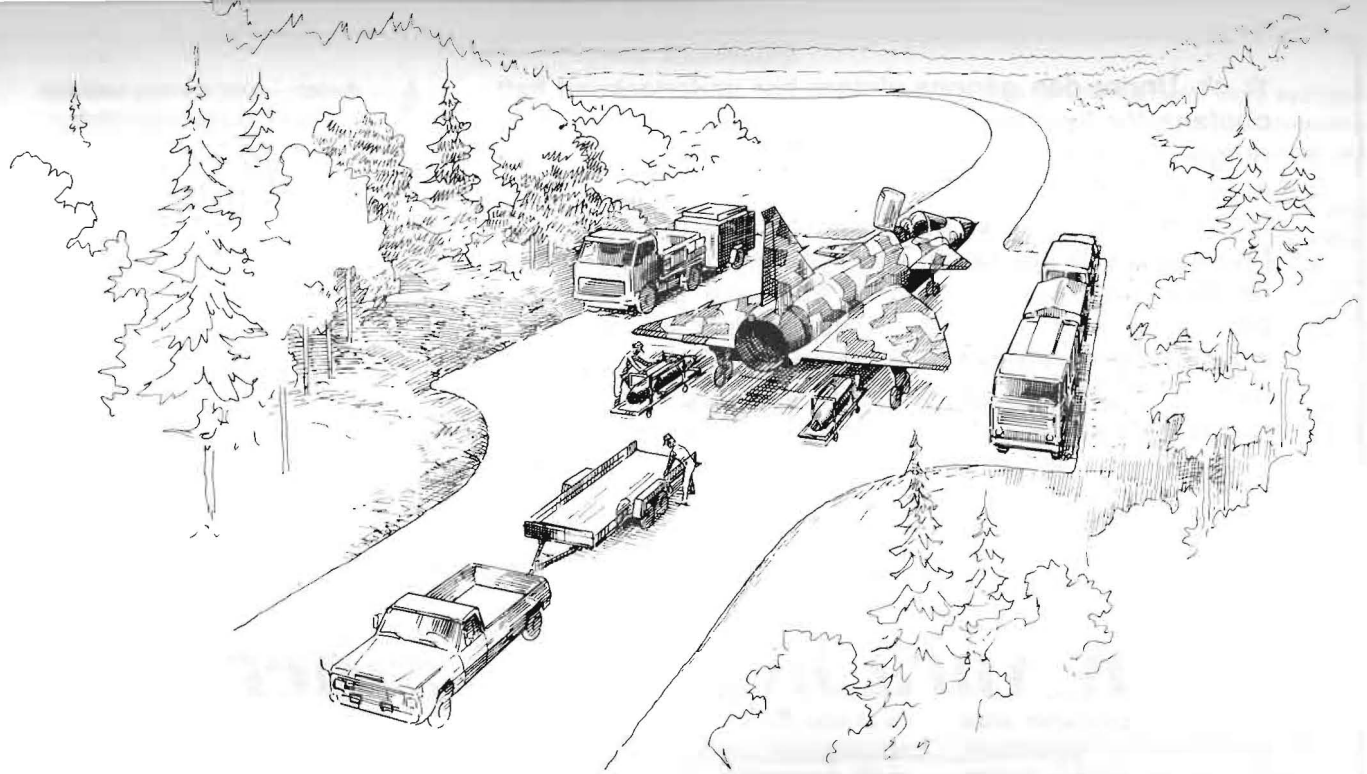
●● Order om klargöring av flygplan meddelas av klargöringsledaren som är den i ledningsgruppen i klargöringsplutonen som svarar för den minuttaktiska ledningen av klargöringsverksamheten. Ordern kan innebära omedelbar avgång eller avgång vid en viss tidpunkt.

◀ Klargöringstroppens förflyttning sker direkt till avsedd klargöringsplats eller till beredskapsplats i närheten av klargöringsplatsen. Det senare förfarandet tillämpas om stora krav ställs på klargöringsgruppen att komma fram till klargöringsplatsen i omedelbar anslutning till flygplanets ankomst och avståndet mellan klargöringstroppens upl och klargöringsplatsen är stort. På klargöringsplatsen ställs fordonen upp så att klargöring omedelbart kan påbörjas då flygplanet anländer. **(Sid 11, överst.)**

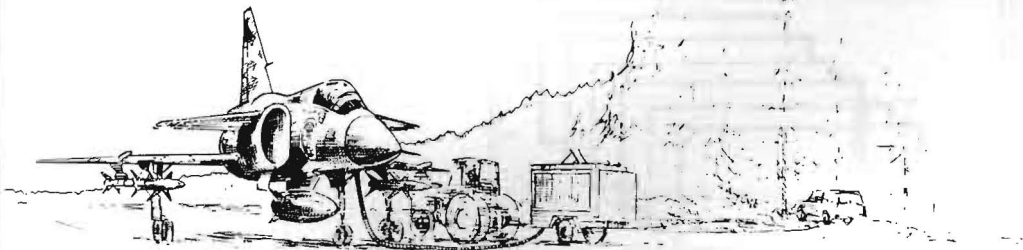
När flygplanet är klargjort återgår klargöringsgruppen till upl eller direkt till annan klargöringsplats. För erforderlig beredskaphållning av flygplanet svarar klargöringstroppens beredskapsdel, som anländer strax före klargöringens slut. **(Sid 11, mitten.)**

När flygplanet kör ut återställer beredskapsdelen klargöringsplatsen och återgår därefter till upl eller om så beordrats till annan klargöringsplats. ■

Major Bo Hofvander, MHS

Utan BAS Ingen JAS

Nedan: I ofred är det nödvändigt att även transport- och sambandsflygplan ges ett gott skyd.

Foto: Bertil Ericson

